

Luonnos saostus- ja umpisäiliölietteen jätetaksaksi 1.1.2026 alkaen

JATELK 23.10.2025

1316/02.05.00.01.02/2025

Joensuun alueellisen jätelautakunnan koko toimialueella kunnallinen jätehuoltoyhtiö Puhas Oy järjestää saostus- ja umpisäiliölietteen tyhjennykset 1.1.2026 alkaen. Polvijärven kunnan ja Liperin pohjoisosan alueella tyhjennykset alkoivat Puhas Oy:n järjestämänä jo huhtikuussa 2025. Kunnan järjestämän jätehuollon maksut ja maksujen perusteet määritetään jätelain (646/2011) mukaan jätetaksassa, jonka hyväksyy kunnan jätehuoltoviranomainen. Lietejätehuollon taksa päivitetään nyt koskemaan koko jätelautakunnan toimialuetta. Muiden jätelajien jätetaksa määritetään erikseen.

Lietejätehuollon taksaluonnoksen rakenne ja maksujen perusteet säilyvät ennallaan voimassa olevaan lietetaksaan verrattuna, yksittäisiä päivityksiä lukuun ottamatta. Maksutaso on määritetty nyt ensimmäistä kertaa Ilomantsin, Joensuun, Kontiolahden ja Liperin kunnissa sovellettaville lietteen tyhjennys- ja kuljetusmaksuille.

Saostus- ja umpisäiliölietteen jätetaksa on valmisteltu yhteistyössä kunnallisen jäteyhtiön kanssa. Yhtiö vastaa jätehuoltopalveluiden järjestämisestä, esimerkiksi kuljetuspalvelun hankinnasta. Tyhjennys- ja kuljetusmaksujen perustana on kilpailutetun tyhjennys- ja kuljetuspalvelun kustannus. Käsittelymaksut perustuvat toimialueen kunnissa hyväksyttyihin vesihuoltolaitosten taksoihin.

Ennen taksan hyväksymistä kuntalaisille ja muille asianosaisille varataan mahdollisuus lausua mielipiteensä luonnoksesta jätetaksaksi jätelain 79 § ja hallintolain (434/2003) 41 § mukaisesti. Jätelautakunnan osakaskunnilta, kuntien ympäristönsuojeluviranomaisilta ja vesihuoltolaitoksilta pyydetään lausunnot taksaluonnoksesta. Lausuntojen ja mielipiteiden perusteella taksaluonnokseen tehdään tarvittaessa muutoksia, jonka jälkeen taksa tuodaan hyväksyttäväksi jätelautakunnalle.

Kunnan jätemaksun perusteet

Jätelain 78 §:n mukaan kunnan on perittävä järjestämästään jätehuollosta jätemaksua, jolla katetaan sille tehtävän hoitamisesta aiheutuvat kustannukset. Jätehuollon kustannukset muodostuvat jätteen kuljetuksen ja käsittelyn lisäksi muun muassa asiakaspalvelun, jäteneuvonnan, tiedotuksen ja laskutuksen järjestämisestä, henkilöstökustannuksista, tietojärjestelmien ylläpidosta ja jätehuollon kehittämisestä. Jätemaksun on vastattava kunnan tarjoamaa palvelutasoa.

Jätelain 79 §:n mukaan kunnan jätemaksun perusteita ovat jätteen laji, laatu, määrä ja noutokerrat. Perusteina voidaan lisäksi ottaa huomioon jätteen keräys- ja kuljetusolot kiinteistöllä ja noutoalueella, kunnan keräysvälineiden käyttö sekä kuljetusmatka kuljetettaessa jäte yksittäisenä kuljetuksena. Jätemaksun perusteista määrätään tarkemmin kunnan hyväksymässä jätetaksassa.

Jätetaksan rakenne

Saostus- ja umpisäiliölietteen jätetaksassa määritetään maksut lietejätehuollon palveluille, jotka kunnallinen jäteyhtiö järjestää kotitalouksille ja kunnille. Taksa sisältää tyhjennys- ja kuljetusmaksut, käsittelymaksut sekä lisätyöstä aiheutuvat maksut

maksuperusteineen. Taksa sisältää myös kunnan toissijaisen saostus- ja umpisäiliölietteen jätehuoltopalvelun maksut.

Kiinteistön haltijalle lietejätehuollon maksu muodostuu tyhjennys- ja kuljetusmaksusta sekä käsittelymaksusta. Lisäksi tapauskohtaisesti laskutetaan lisämaksuja, jotka perustuvat kuljettajan kiinteistöllä tekemään lisätyöhön. Jättemaksuilla katetaan jätevesijärjestelmän lietteiden tyhjennyksestä, kuljetuksesta vastaanottoipaikkaan ja käsittelystä aiheutuvat kustannukset.

Jätetaksassa vahvistetaan arvonlisäverottomat maksut. Kunnan jättemaksuihin sovelletaan kulloinkin voimassa olevaa arvonlisäveroa.

Tyhjennys- ja kuljetusmaksu

Voimassa olevaan lietetaksaan verrattuna taksaluonnos sisältää uutena tyhjennys- ja kuljetusmaksut koko toimialueelle. Kuntakohtaisesti määritetyt maksut on esitetty taksaluonnoksen 6 §:n taulukoissa 1–5. Maksu määrätään kiinteistön sijaintikunnan perusteella.

Tyhjennys- ja kuljetusmaksujen perustana on jäteyhtiön kuljetusurakoitsijoille maksamien korvausten suuruus. Kuntakohtaisten maksujen määrittämisessä on huomioitu kunnan osien kuulumisen eri kuljetusurakka-alueisiin. Urakka-alueittain arvioitujen tyhjennystapahtumien määrän perusteella on laskettu koko kunnan alueella sovellettavat maksut.

Tyhjennys- ja kuljetusmaksu on määritetty taksassa neljään eri tyhjennyksen tyyppiin, joiden maksut eroavat suuruudeltaan. **Säännöllinen tyhjennys** tarkoittaa tyhjennystä, joka tehdään säännölliseksi sovitun tyhjennysrytmin mukaan, esimerkiksi kerran vuodessa. Tyhjennys tehdään tällöin vuosittain samalla viikolla. Tyhjennyksen viikonpäivä määräytyy alueen ajojärjestelyn mukaan. **Tilaustyhjennys** tarkoittaa kiinteistön haltijan tilaamaa kertaluonteista tyhjennystä, joka tehdään seitsemän arkipäivän kuluessa tilauksesta tai sovitulla viikolla. **Täsmätyhjennys** tarkoittaa kiinteistön haltijan tilaamaa kertaluonteista tyhjennystä, joka tehdään kolmen arkipäivän kuluessa tai erikseen sovittuna ajankohtana (aamupäivä tai iltapäivä).

Taksaluonnokseen sisältyy uutena tyhjennystyyppinä **päivystystyhjennys**. Se tarkoittaa kiinteistön haltijan tilaamaa kiireellistä tyhjennystä. Päivystystyhjennys on saatavilla viikon jokaisena päivänä ympäri vuorokauden ja se aloitetaan viimeistään noin viiden tunnin kuluessa tilauksesta. Taksaluonnos ei sisällä päivystystyhjennyksen maksuja, vaan ainoastaan maksuperusteet. Maksut vahvistetaan jätelautakunnassa myöhemmin ja lisätään tämän jälkeen taksaan.

Säännöllinen tyhjennys on muita tyhjennystyyppejä edullisempi. Säännöllisellä tyhjennysrytmillä olevaan tyhjennykseen liittyy muita tyhjennystyyppejä vähemmän hallinnollista työtä. Lisäksi säännölliset tyhjennykset mahdollistavat tehokkaamman reittisuunnittelun, mikä vähentää lietteiden kuljetuksessa kertyviä ajokilometrejä. Myöhemmin vahvistettava päivystystyhjennyksen maksu tulee olemaan korkein, sillä jätteenkuljettajan on pystyttävä tekemään tyhjennys nopeasti tilauksen saatuaan, ympäri vuoden ja vuorokauden. Lisäksi päivystystyhjennyksessä liete kuljetetaan yksittäisenä kuormana vastaanottoipaikkaan.

Tyhjennys- ja kuljetusmaksut on porrastettu tyhjennettävän lietteen määrän perusteella. Keräysajoneuvolla voidaan kuljettaa vastaanottoipaikkaan kerralla usean kiinteistön

pienemmät lietemäärät, tai yhden tai kahden kiinteistön suuremmat lietemäärät. Tyhjennettäessä enintään 6,5 m³ lietettä on tyhjennys- ja kuljetusmaksu pienempi, ja mikäli lietemäärä on 6,5–14 m³ on tyhjennys- ja kuljetusmaksu korkeampi.

Kuljetuksesta aiheutuvan kustannuksen lisäksi tyhjennys- ja kuljetusmaksu sisältää hallintokulun, jolla katetaan jäteyhtiölle mm. asiakaspalvelun, tietojärjestelmien, ja laskutuksen järjestämisestä aiheutuvia kustannuksia. Uuden palvelun käynnistämisvaiheessa esimerkiksi asiakaspalvelusta, tiedottamisesta ja viestinnästä, kilpailuttamisesta sekä asiakasrekisterin ylläpidosta aiheutuu tavanomaista tilannetta korkeammat kustannukset. Osa näistä kustannuksista katetaan palvelun käynnistämisvaiheessa perusmaksulla, joka määritetään muiden jätteiden taksassa.

Käsittelymaksut

Lietteiden käsittelymaksut on taksaluonnoksessa määritetty erikseen saostussäiliölietteelle ja umpisäiliölietteelle. Pienpuhdistamolietteeseen sovelletaan saostussäiliölietteen käsittelymaksua. Tyhjennys- ja kuljetusmaksun tapaan käsittelymaksut on määritetty kuntakohtaisesti, ja maksu määräytyy kiinteistön sijaintikunnan perusteella taksan taulukon 6 mukaan.

Käsittelymaksua laskutetaan 0,5 m³:n perusteella jokaiselta alkavalta puolelta kuutiolta. Käsittelymaksujen suuruus eroaa kuntien välillä, koska maksut perustuvat kuntien vesihuoltolaitosten taksoihin ja toisistaan eroaviin vastaanotosta aiheutuviin kustannuksiin. Kontiolahden osalta käsittelymaksut on määritetty Joensuun maksutason mukaisesti. Tämä perustuu siihen, että Kontiolahdella sijaitsevien kiinteistöjen lietteet kuljetetaan valtaosin käsiteltäväksi Joensuun Kuhasalon puhdistamolalle Kontiolahden jätevesien vastaanottoaikan puutteellisen kapasiteetin takia.

Taksaluonnoksessa käsittelymaksut ovat valmisteluajankohdan (lokakuu 2025) mukaiset. Mikäli kuntien vesihuoltolaitokset ilmoittavat ennen taksan varsinaista hyväksymistä vastaanottomaksujen muutoksista, ne otetaan vielä jatkovalmistelussa huomioon.

Maksut lisätyöstä ja hukkakäynti

Lisätyöstä ja hukkakäynnistä perittävät maksut ja niiden perusteet säilyvät luonnoksessa ennallaan nykyiseen lietetaksaan verrattuna.

Lietteiden tyhjennys vaatii eri tyhjennyskohteissa eri määrän työtä. Mikäli kuljettajan työ kiinteistöllä edellyttää tavanomaista enemmän aikaa, ajoneuvon siirtämisen eri keräysvälineiden välillä, tai lisäimuletkujen käyttämistä yli 40 metrin matkalle, veloitetaan tyhjennyksen yhteydessä lisämaksu. Lisämaksujen perusteena on jätteen keräys- ja kuljetusolot kiinteistöllä.

Mikäli keräysvälinettä eli saostussäiliötä, lietesäiliötä tai muuta jätevesijärjestelmään kuuluvaa lietetilaa ei voida tyhjentää kiinteistöllä vallitsevien olosuhteiden takia tai kiinteistön haltijasta johtuvasta syystä, veloitetaan käynnistä hukkakäyntimaksu. Maksun veloittaminen perustuu kuljettajan tyhjennysyrityksen yhteydessä tekemään työhön ja siten tyhjennysyrityksestä aiheutuviin kustannuksiin. Hukkakäyntimaksu voidaan veloittaa esimerkiksi, jos keräysajoneuvolla ei voida ajaa kiinteistön pihatiellä tien huonon kunnan takia, jos auraamaton lumi, liukkaus tai tiellä oleva este estää tyhjentämisen, tai jos keräysvälineeseen on laitettu sinne kuulumatonta ainetta.

Hukkakäyntimaksu veloitetaan myös, jos keräysvälinettä ei löydy tai se on tyhjennyskerralla tyhjä.

Kunnan toissijaisen jätehuoltopalvelun maksut

Jätelain 33 §:n perusteella kunta vastaa myös muilla kuin asuin- tai kunnan hallinto- ja palvelutoiminnan kiinteistöillä syntyvien saostus- ja umpisäiliölietteiden jätehuollosta, jos jätteen haltija pyytää palvelua muun palvelutarjonnan puutteen vuoksi ja jäte laadultaan ja määrältään soveltuu kuljetettavaksi tai käsiteltäväksi kunnan jätehuoltojärjestelmässä. Taksaluonnoksessa määritetään siten myös kunnan toissijaisen jätehuoltopalvelun maksut.

Nämä maksut on tyhjennys- ja kuljetusmaksujen osalta määritetty 25 % asumisen ja kuntien hallinto- ja palvelutoiminnan maksuja korkeammiksi. Käsittelymaksujen ja lisämaksujen osalta sovelletaan samoja maksuja kuin asumisen ja kuntien hallinto- ja palvelutoiminnan kiinteistöille.

Taksaluonnokseen sisältyy lisäksi jätemaksujen laskutusta, maksamista ja perintää sekä muistutuksen jättämistä koskevat säännökset, jotka perustuvat voimassa olevaan lainsäädäntöön.

Valmistelija: jätehuoltosuunnittelija

Jätehuoltosuunnittelijan päätösehdotus:

Joensuun alueellinen jätelautakunta päättää

asettaa luonnoksen saostus- ja umpisäiliölietteen jätetaksaksi 1.1.2026 alkaen julkisesti nähtäville 27.10.–21.11.2025 väliseksi ajaksi. Kuntalaisille ja niille, joiden oloihin päätöksenteolla voi olla huomattava vaikutus, varataan mahdollisuus esittää mielipiteensä asiasta 21.11.2025 mennessä.

Luonnos saostus- ja umpisäiliölietteen jätetaksaksi sekä kuulutus asian vireillä olosta ja vaikuttamismahdollisuuksista pidetään nähtävänä Joensuun kaupungin verkkosivuilla. Nähtävillä olosta tiedotetaan toimialueen kuntia, jotta ne voivat tiedottaa siitä ja mielipiteen ilmaisumahdollisuudesta omilla verkkosivuillaan. Nähtävillä olosta julkaistaan kuulutus alueen paikallislehdissä.

Jätelautakunta pyytää luonnoksesta saostus- ja umpisäiliölietteen jätetaksaksi lausuntoa toimialueen kunnilta, kuntien ympäristönsuojeluviranomaisilta, kuntien vesihuoltolaitoksilta ja Pohjois-Karjalan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta 21.11.2025 mennessä.

Jätelautakunta pyytää kuntien vesihuoltolaitoksia (lukuun ottamatta Kontiolahden kunnan vesihuoltolaitosta) ilmoittamaan jätelautakunnalle 1.1.2026 alkaen sovellettavat vastaanottomaksut saostussäiliölietteelle ja umpisäiliölietteelle (€/m³, alv 0 %), mikäli maksuihin on tulossa muutoksia taksaluonnoksessa esitetystä.

Päätös: